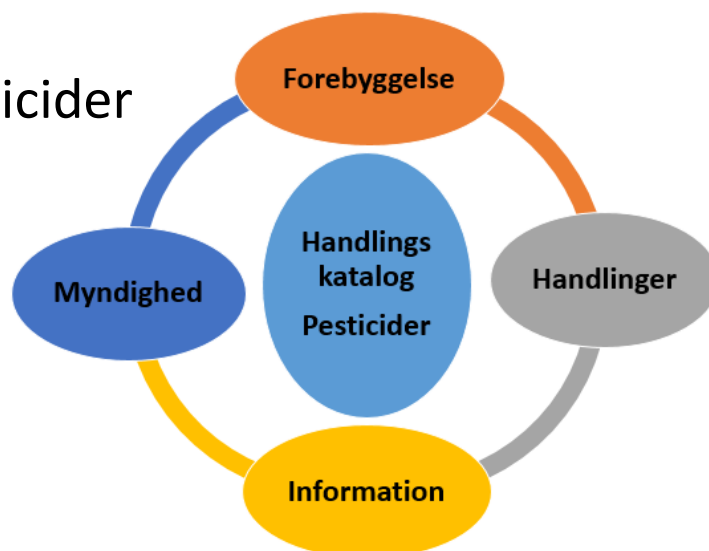

Handlingskatalog for pesticider

Baggrund

Det er staten der godkender de pesticider, som har været anvendt og som i dag anvendes i Danmark. Det er også staten der bestemmer, hvilke pesticider drikkevandskontrollerne på vandværkerne skal indeholde.

Regionen har til opgave at kortlægge og oprense ældre jordforureninger. Regionen laver årligt en plan for hvilke forurenede grunde, de vil rense op i Vejle Kommune. Planen sendes i høring, og vi har mulighed for at komme med vores ønsker til, hvilke grunde vi vil have oprenset.

Vejle Kommunes opgave er gennem tilsyn, tilladelser, planlægning, information mv. at beskytte grundvandet mod pesticider.

Vejle Kommune oplever et stigende problem med pesticider i grundvandet. Flere vandværker finder det i deres indvindingsboringer og enkelte har måtte lukke. Så for at være på forkant har Vejle Kommune udarbejdet et handlingskatalog for pesticider.

Forebyggende indsatser

Handlinger	Beskrivelse
Ny lov om pesticidfri drift (erhverv) inden for de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)	<ul style="list-style-type: none">Vandværksboringers BNBO sikres mod anvendelse af pesticider på erhvervsjord ved frivillige aftaler inden 2023. Hvis frivillige aftaler ikke er indgået inden 2023, vil kompensationen blive bestemt ved lov <p>I Vejle Kommune er der 110 vandværksboringer, som har et BNBO, der omfatter erhvervsjord. Det samlede landbrugsareal inden for BNBO er ca. 80 ha.</p>
Sløjfning af ubenyttede boringer og brønde inden for vandværkernes indvindingsoplande/hele kommunen	<p>Ubenyttede boringer og brønde kan udgøre en stor risiko for forurening af grundvandet. Forurenede overfladevand kan ved utætte boringer strømme uhindret ned til de dybe grundvandsmagasiner.</p> <p>Vejle Kommune vil i 2021 starte en sløjfningskampagne, hvor man kan få et tilskud på max. op til 7.500 kr. til sløjfning af sin gamle ubenyttede brønd eller boring, hvis den ligger i et vandværks indvindingsopland.</p>

<p>Pesticidfri kommune (Vejle Kommune har i 2007 underskrevet en aftale med KL om afvikling af brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vejle Kommune vil som et nyt initiativ se på muligheden for at kolonihaver på kommunalt ejet jord drives uden brug af pesticider • Vejle Kommune opfordrer i dag alle kommunens skoler, institutioner og lignende til at vedligeholde arealer uden brug af pesticider • I Vejle Kommune gør vi en stor indsats for at undgå brug af pesticider på de kommunale arealer. Vi vil fortsætte med at se på muligheden for at udfase det sidste forbrug af pesticider • Vejle Kommune vil i forpagtningsaftaler for kommunalt ejet landbrugsjord fortsat stille vilkår om forbud mod brug af pesticider
<p>Indsatser i forhold vandværkerne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi vil fortsat have fokus på håndhævelse af den lovbestemte 25 meter beskyttelseszoner rundt om indvindingsboringer. <p><i>Vi vil sikre, at jorden inden for beskyttelseszonen på 25 meter rundt om indvindingsboringer ikke dyrkes, sprøjtes eller gødes (gælder kun for erhverv)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skånsom indvinding – Det skal sikres, at indvindingen i indvindingsboringer sker jævnt hen over døgnnet, så kraftige sænkninger af grundvandsmagasinet undgås <p><i>Ved kraftig sænkning af grundvandsmagasinet kan der skabes et sug, som trækker vand ned fra det terrænnære grundvand, som kan være forurenet med pesticider</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opfordrer fortsat vandværkerne til at være mere synlige over for borgernes brug af pesticider <p><i>Via den personlige kontakt med de forbrugere, der skal drikke vandet, kan der skabes en forståelse for ikke at anvende pesticider nær ved vandværkets indvindingsboringer</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilsyn på vandværkerne (Vejle Kommune) <p><i>Via det kommunale tilsyn på vandværkerne, føres der en dialog med driftspersonalet/bestyrelsen om de forhold, de skal være særlig opmærksomme på i forhold til forureningskilder (pesticider)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opfordring til videoinspektion af indvindingsboringer <p><i>En del indvindingsboringer er af ældre dato, og kan have været udsat for tæring eller der kan være skjulte fejl i boringskonstruktionen. Et hul opstået ved tæring eller en fejl i konstruktionen i den øverste del af boringen kan medføre, at der løber overfladevand eller terrænnært grundvand ned i boringen.</i></p>

Indsatser overfor landmænd	<ul style="list-style-type: none"> • De landmænd, der har jord, som grænser op til vandværkernes indvindingsboringer, informeres via de kommunale landbrugstilsyn om de lovmæssige regler vedr. 25 meters beskyttelseszonen (afventer ny lov omkring BNBO) • Landmænd inden for vandværkernes indvindingsoplande og områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) får særlig information om opbevaring og håndtering af pesticider (ved landbrugstilsyn) • I forbindelse med ny lov om pesticidfrie BNBO'er skal der indgås aftaler med de lodsejere, der har jord inden for BNBO. Vejle Kommune skal bistå vandværkerne i forhandlingerne om frivillige aftaler mod fuld kompensation. I Vejle Kommune er der ca. 110 BNBO'er og samlet ca. 80 ha.
Information om brug af pesticider	<ul style="list-style-type: none"> • Kampagne på Vejle Kommunes Facebook og hjemmeside om grundvandsvenlig adfærd med pesticider

Indsatser ved fund af pesticider

Handlinger	Beskrivelse
"På vandværket"	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsat øget kontrol med udviklingen af indhold af pesticider i grundvandet ved indvindingsboringer <p><i>Vandværkerne pålægges en øget kontrol med de indvindingsboringer, hvor der er målt pesticider under grænseværdien. Udvikling følges i forhold til evt. forebyggende indsatser</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvis vandværket har flere indvindingsboringer, hvor vandet fra én eller flere boringer indeholder pesticider, skal det sikres at det behandlede vand (drikkevandet), indeholder et så lavt indhold af pesticider som muligt • Det undersøges om det er muligt at flytte kildepladsen til en anden placering (indvindingsboringer) • Det undersøges om det er muligt at lave dybere indvindingsboringer og indvinde rent grundvand • Det undersøges om det er muligt, at vandværket kan blive tilsluttet et andet vandværk • Hvis et vandværk har flere indvindingsboringer, og forsynings sikkerheden kan opretholdes uden boring(er), som er forurenede med pesticider, skal indvindingsforholdene justeres, så indvinding af vand med pesticider kan undgås • Forurenede boringer skal evt. sløjfes/lukkes
Information til forbrugerne	<ul style="list-style-type: none"> • Forbrugerne skal oplyses om fund af pesticider i drikkevandet og eventuelle sundhedsmæssige forhold